

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Țurcan Fiodor,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Fiodor împotriva Primăriei satului Coșnița, raionul Dubasari cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-115/24
NR. PIGD 2-22152849-01-3ra-30012024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza, judecătoria Criuleni, sediul Central: S. Caraman
Curtea de Apel Chișinău: G. Mîra, V. Sîrbu, Gr. Dașchevici

5 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Țurcan Fiodor

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 octombrie 2022 Țurcan Fiodor a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Coșnița raionul Dubăsari, solicitând anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea eliberării unui nou titlu, repararea prejudiciului moral.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la începutul lunii august 2022 a depistat că Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren de lângă casa de locuit cu numărul cadastral 3818121158, eliberat de Primăria sat. Coșnița, r-nul. Dubăsari, la data 01.10.2005, conform Deciziei Consiliului local al comunei Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993, nu corespunde datelor din buletinul său de identitate.

3. A relatat că de facto, se numește „Țurcan Fiodor Serghei”, însă în Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren este indicat „Țurcan Tudor Sergiu”.

4. Astfel, la 18 august 2022 și la 23 septembrie 2022 s-a adresat Primăriei sat. Coșnița cu cerere prealabilă și notificare privind anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. 3818121158 din 01.10.2005 și eliberarea unui nou Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cât și repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 de lei. Însă, cererea prealabilă și notificarea au rămas fără examinare.

5. La soluționarea conflictului cu Primăria sat. Coșnița, reclamantul s-a aflat într-o stare de indignare, disperare, nervozitate, jignire, stare de disconfort psihic, ce au adus la stres psihic puternic. Considera că suma de 20 000 de lei, solicitată în cererea prealabilă, este un echivalent bănesc al suferințelor psihice cauzate de pârât, reieșind și din faptul că acesta nu este unicul caz când Primăria sat. Coșnița i-a încălcat drepturile legale la eliberarea actelor administrative.

6. A solicitat reclamantul: anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. 3818121158, eliberat de Primăria satului Coșnița, raionul Dubăsari la data de 01.10.2005; obligarea Primăriei satului Coșnița raionul Dubăsari să elibereze reclamantului un nou Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, conform datelor buletinului

de identitate a reclamantului; repararea prejudiciului moral cauzat de către Primăria satului Coșnița raionul Dubăsari în mărime de 20 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 14 aprilie 2023 a Judecătoriei Criuleni sediul central, acțiunea înaintată de Țurcan Fiodor a fost admisă parțial. S-a anulat în tot titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 3818121158, eliberat la data de 01.10.2005 de către Primăria satului Coșnița pe numele lui Țurcan Tudor Sergiu. S-a obligat Primăria satului Coșnița să elibereze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 3818121158, pe numele lui Țurcan Fiodor Serghei. S-a respins pretenția privind încasarea de la Primăria satului Coșnița raionul Dubăsari în beneficiul reclamantului Țurcan Fiodor a sumei de 20 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, ca fiind neîntemeiată.

8. La data de 27 aprilie 2023 Țurcan Fiodor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 aprilie 2023 a Judecătoriei Criuleni sediul central, care ulterior, la data de 26 iulie 2023 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în privința respingerii pretenției privind repararea prejudiciului moral, constatarea faptului că apelantului i-a fost cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice) de către Primăria comunei Coșnița, cu încasarea de la intimat a prejudiciului de 20 000 de lei.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis din alte motive apelul depus de Țurcan Fiodor, casată integral hotărârea din 14 aprilie 2023 a Judecătoriei Criuleni sediul central și emisă o decizie nouă sub formă de încheiere prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Țurcan Fiodor.

10. În susținerea poziției sale instanța de apel a reținut că, reglementările Codului administrativ promovează acțiunile de contencios administrativ valorificate de persoane în revendicarea încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice. Instanța de judecată nu este un agent de constatare în contenciosul administrativ, nu exercită control *in abstracto*, ci *in concreto*, care prin esență reprezintă un control de legalitate asupra activității administrative a autorităților publice coraportat la un drept legitim ce aparține unei persoane concrete. A nu se confunda drepturile subiective de drepturile obiective.

11. A mai indicat instanța de apel că, accesul la procedurile de contencios administrativ poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-

se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit. Limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

12. În continuare instanța de apel a subliniat că, calitatea de reclamant în acțiunile în contencios administrativ o poate avea doar persoana care poate revendica un drept vătămat sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, condiție care la caz nu a fost întrunită, considerent din care devin aplicabile prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, potrivit cărora acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

13. Mai mult, instanța de apel nu a stabilit vreo activitate administrativă a autorității publice, care ar afecta careva drepturi ale reclamantului, prin prisma acțiunii înaintate în justiție, astfel că de fapt, reclamantul solicită rectificarea unor date din titlu de autentificare a deținătorului de teren, ce țin de prenumele și patronimicul solicitantului, pretins incorecte, reieșind din datele buletinului de identitate ale acestuia.

14. A concluzionat curtea de apel Centru că acțiunea de contencios administrativ înaintată de Țurcan Fiodor, este inadmisibilă, având ca fundament prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. În baza acestor considerații, instanța nu s-a expus asupra argumentelor invocate de reclamant ce țin de fondul litigiului, or, în speță s-a constatat că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă, din motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă a Primăriei comunei Coșnița, a unui drept în sensul art.17.

EXERCITAREA CĂII DE ATATC ÎN ORINE DE RECURS

15. La 22 ianuarie 2024, Țurcan Fiodor, a depus recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

16. În motivarea recursului a invocat cele relatate în cererea de chemare în judecată și suplimentar susținut că, decizia instanței de apel este controversată, ilegală și neîntemeiată.

17. A mai indicat recurentul că Primăria este responsabilă de activitatea tuturor direcțiilor din cadrul acesteia și că i-a fost eliberat un act administrativ care nu-i aparține.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

19. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

20. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

21. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 17 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.95). Cererea de recurs a fost depusă la data de 22 ianuarie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

23. Din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

24. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

25. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

26. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Țurcan Fiodor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Țurcan Fiodor, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

29. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

30. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către

Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

32. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

33. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

34. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Țurcan Fiodor.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc